

2022–2030 METŲ PANEVĖŽIO REGIONO PLĖTROS PLANO

PAŽANGOS PRIEMONĖS Nr. LT025-06-03-05 „GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ PRIEINAMUMO DIDINIMAS“

PAGRINDIMO APRAŠAS

2023 m. lapkričio 21 d. Nr. PA-4

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Uždavinys Nr. LT025-06-03 „Pagerinti gyventojų geriamojo vandens tiekimo bei centralizuotai teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“
---	---

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS

Įgyvendinant regiono plėtros plano pažangos priemonę Nr. LT025-06-03-05 „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas“ (toliau – Priemonė) bus sprendžiama 2022–2030 m. Panevėžio regiono plėtros plano (toliau – Planas) problema „Netvari aplinka“ ir giluminė jos priežastis „Dalis gyventojų neaprupinami kokybiškais vandens tiekimo nuotekų tvarkymo paslaugomis“. Įgyvendinant Plano Priemonę bus vykdomos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairėse nurodytos finansuojamos veiklos.

Lietuvoje siekiama sudaryti galimybes visiems gyventojams gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį (nuo vandens šaltinio iki vartojimo vietos) ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėti galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) tvarkyti nuotekas. Tai įgyvendinama pagal savivaldybių rengiamus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus, kuriuose pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos aglomeracijos, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys, būdai, nurodomos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapai (eiga, eiliškumas) ir finansavimo šaltiniai. Planuojant pirmiausia turi būti užtikrinama, kad visoje šalies teritorijoje geriamasis vanduo būtų tiekiamas ir nuotekos tvarkomos laikantis nustatytų reikalavimų, kad kuriama (sukurta) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistema užtikrintų geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir nuotekų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkančias ir ekonominiu požiūriu pagrįstas (įperkamas) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas abonentams ir vartotojams.

Tikslinės grupės, kurioms skirta Priemonė – gyventojai, negaunantys geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų ar gaunantys nekokybiškas; savivaldybės; geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės. Netiesioginę naudą patirs vietos bendruomenės, nes geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas prisidės prie švarios aplinkos saugojimo.

Valstybės duomenų agentūros (toliau – VDA) duomenimis, užterštų be valymo nuotekų¹ (buitinės, gamybinės ir komunalinės) į paviršiaus vandenį 2018–2022 m. Panevėžio regione nebuvo išleista. Nepakankamai išvalytos nuotekos 2022 m. regione sudarė 5,9 proc.² iš viso į paviršinius vandenį išleistų nuotekų, kai šalyje tuo metu nepakankamai išvalytos nuotekos sudarė 1,9 proc. iš viso išleistų nuotekų. Šalies regionų tarpe pagal nepakankamai išvalytų nuotekų,

¹ <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=1a4e65a0-2034-43df-ae9-f87327a01fb0#/> ;

² <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/vandens-paemimas-ir-naudojimas/vandens-naudojimo-apskaitos-duomenys/vandens-paemimo-ir-sunaudojimo-duomenys/> ;

išleidžiamų į gamtinę aplinką, dalį, Panevėžio regionas yra antras po Vilniaus regiono (45,1 proc. iš viso išleidžiamų nuotekų), t. y., kituose šalies regionuose į gamtinę aplinką išleistas mažesnis kiekis nepakankamai išvalytų nuotekų. Analizuojant 2018–2022 m. duomenis matyti, kad Panevėžio regione nepakankamai išvalytų nuotekų kiekis itin padidėjo 2022 m. (5,9 proc.) lyginant su 2018 m (0,5 proc.) ar 2021 (0,2 proc.). Regiono savivaldybių lygmeniu, skelbiami tik Biržų r. sav. (988,039 tūkst. m³/metus) ir Panevėžio r. sav. (261,438 tūkst. m³/metus) 2022 m. duomenys.

1 lentelė. Buitinių, gamybinių ir komunalinių nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką 2018–2022 m., tūkst. m³/metus³.

2018		2019		2020		2021		2022	
Iš viso nuotekų išleista į gamtinę aplinką tūkst. m ³ /metus	Nepakankamai išvalytų nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką, tūkst. m ³ /metus	Iš viso nuotekų išleista į gamtinę aplinką tūkst. m ³ /metus	Nepakankamai išvalytų nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką, tūkst. m ³ /metus	Iš viso nuotekų išleista į gamtinę aplinką tūkst. m ³ /metus	Nepakankamai išvalytų nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką, tūkst. m ³ /metus	Iš viso nuotekų išleista į gamtinę aplinką tūkst. m ³ /metus	Nepakankamai išvalytų nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką, tūkst. m ³ /metus	Iš viso nuotekų išleista į gamtinę aplinką tūkst. m ³ /metus	Nepakankamai išvalytų nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką, tūkst. m ³ /metus
18728,26	85,858	18232,029	16,58	17967,684	20,395	19771,577	35,758	21310,018	1249,477

Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, vandens paėmimas ir sunaudojimas 2018–2022 m. laikotarpiu Panevėžio regione kito netolygiai: paėmimas sumažėjo nuo 16497,674 tūkst. m³/metus iki 15841,14 tūkst. m³/metus arba 4 proc., kai sunaudojimas 2022 m. padidėjo 0,3 proc., (nuo 2018 m. reikšmės 14353,835 tūkst. m³/metus). Vidutiniškai 2018–2022 m. laikotarpiu regione paimta 16134,8722 tūkst. m³/metus ir sunaudota 14384,874 tūkst. m³/metus. Gyventojų namų ūkiams 2022 m. regione sunaudota 33,2 proc. iš viso sunaudoto vandens. Regiono savivaldybių tarpe didžiausia gyventojų namų ūkiams sunaudoto vandens dalis buvo Kupiškio r. sav. (54,3 proc.) ir Panevėžio m. sav. (43,3 proc.), mažiausia – Rokiškio r. sav. (13,1 proc.) ir Biržų r. sav. (24,8 proc.).

2 lentelė. Vandens paėmimas ir sunaudojimas 2018–2022 m., tūkst. m³/metus⁴.

	2018 m.		2019 m.		2020 m.		2021 m.		2022 m.	
	Paimta vandens tūkst. m ³ /metus	Sunaudota vandens, tūkst. m ³ /metus	Paimta vandens tūkst. m ³ /metus	Sunaudota vandens, tūkst. m ³ /metus	Paimta vandens tūkst. m ³ /metus	Sunaudota vandens, tūkst. m ³ /metus	Paimta vandens tūkst. m ³ /metus	Sunaudota vandens, tūkst. m ³ /metus	Paimta vandens tūkst. m ³ /metus	Sunaudota vandens, tūkst. m ³ /metus
Biržų r. sav.	1088,665	848,047	1013,039	833,723	1083,538	916,326	1150,905	994,899	1078,305	947,634
Kupiškio r. sav.	438,659	350,295	456,872	368,126	444,799	359,858	461,658	367,128	442,139	346,098
Panevėžio m. sav.	8009,906	6903,35	8123,617	7177,448	7612,036	7008,097	7815,972	7152,962	7534,669	6857,136
Panevėžio r. sav.	804,133	639,183	761,993	569,522	867,256	670,827	976,08	753,532	941,043	788,044
Pasvalio r. sav.	2082,782	1747,101	2126,032	1732,432	1856,324	1547,814	1783,763	1453,258	1757,814	1563,645
Rokiškio r. sav.	4073,529	3865,859	3907,76	3730,279	3924,428	3728,069	3969,475	3807,139	4087,17	3896,539
PANEVĖŽIO APSKRITIS	16497,674	14353,835	16389,313	14411,53	15788,381	14230,991	16157,853	14528,918	15841,14	14399,096
LIETUVA	2562894,623	147148,28	2748465,07	2724095,11	3610864,2	3589725,2	3347866,78	3325343,35	2678233,03	2656422,3

Plano esamos būklės analizėje nustatyta, kad 2020 m. gyventojų, aprūpintų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais, Panevėžio regione buvo mažesnė nei šalyje (regione – 79,0 proc., šalyje – 82,4 proc.). Geriamo vandens tiekimo paslaugos prieinamumo skirtumai ženklūs regiono savivaldybių tarpe: rajoninės savivaldybės nesiekė nei regiono, nei šalies vidurkio. Mažiausia gyventojų, aprūpintų geriamojo vandens paslaugomis buvo Kupiškio r. sav. (52,6 proc.) ir Biržų r. sav. (52,9 proc.). didžiausia – Panevėžio m. sav. (104,2 proc., ir Pasvalio r. sav. 71,0 proc.). Plane taip pat nustatyta, kad gyventojų, aprūpintų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais 2020 m. Panevėžio regione buvo 4,1 proc. punkto mažesnė nei šalyje (šalyje – 76,3 proc.). Nei vienoje regiono rajoninių savivaldybių rodiklio reikšmė nesiekė regiono ar šalies vidurkio. Mažiausia gyventojų, aprūpintų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis

³<https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/nuoteku-tvarkymas/nuoteku-tvarkymo-apskaitos-duomenys/nuoteku-isleidimo-duomenys/> ;

⁴<https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/vandens-paemimas-ir-naudojimas/vandens-naudojimo-apskaitos-duomenys/vandens-paemimo-ir-sunaudojimo-duomenys/> ;

buvo Kupiškio r. sav. (44,0 proc.) ir Pasvalio r. sav. (46,7 proc.), didžiausia – Biržų r. sav. (52,6 proc.) ir Panevėžio r. sav. (52,4 proc.).

Biržų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr.T-213 „Dėl viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo paskyrimo „UAB „Biržų vandenys“ paskirta viešuoju geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkytoju Biržų rajono savivaldybės teritorijoje. Kito oficialaus ir licencijuoto tiekėjo rajone nėra. UAB „Biržų vandenys“ turi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos išduotą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos licenciją Nr. L7-GVTNT-30. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. TS-126 UAB „Kupiškio vandenys“ paskirta viešuoju vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje. UAB „Kupiškio vandenys“ (100 proc. akcijų priklauso Kupiškio rajono savivaldybei) turi veiklai būtiną Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos išduotą Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją Nr. L7-GVTNT-45. Kitos įmonės, galinčios tiekti analogiškas paslaugas ir turinčios licenciją savivaldybėje nėra. VšĮ Velžio komunalinis ūkis, turintis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos licenciją Nr. L7-GVTNT-39, geriamo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju dalyje Panevėžio rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. balandžio 8 d. sprendimu Nr. T-85⁵. UAB „Pasvalio vandenys“ paskirtas viešuoju vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T1-195. Įmonė turi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos išduotą licenciją Nr. L7-GVTNT-23. UAB „Pasvalio vandenys“ aptarnaujama teritorija apima Joniškėlio mstl., Pušaloto mstl., Saločių mstl., Vaškų mstl., Ustukių k., Papyvesių k., Girsūdų k. Kito viešojo tiekėjo Pasvalio rajono savivaldybėje nėra. Rokiškio rajono savivaldybės taryba 2015 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr.TS-240 „Dėl viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo paskyrimo“, UAB „Rokiškio vandenys“ paskyrė viešuoju geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkytoju Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje. UAB „Rokiškio vandenys“ turi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos išduotą 2015 m. rugpjūčio 20 d. „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos licencija“ Nr.L7- GNTNT-62.

UAB „Biržų vandenys“ metiniame pranešime⁶ nurodoma, kad savivaldybėje eksploatuojamas 23 gyvenviečių vandentiekos ir vandenvaļos ūkis. Vandentiekio tinklai sudaro daugiau kaip 85,6 km., vandeniu tiekiamas iš 22 vandenviečių. Bendrovė eksploatuoja 118,6 km buitinių nuotekų tinklų, 53 nuotekų siurbines, 19 nuotekų valymo įrenginius. Tačiau dalyje gyvenviečių trūksta vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklų – gyventojai negali gauti centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų. Nuotekų valymo įrenginių hidraulinis pajėgumas neatitinka poreikių, ne visada užtikrinamas nuotekų išvalymas iki taršos leidimuose nustatytų normų. Atsižvelgiant į nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus didesnė dalis nuotekų valymo įrenginių privalės būti rekonstruoti. Taip pat dalyje gyvenviečių tiekiamas geriamasis vanduo neatitinka HN 24:2023 reikalavimų.

Kupiškio rajono savivaldybėje 2022 m. UAB „Kupiškio vandenys“ teikiamomis paslaugomis naudojosi 5408 vartotojai (8653 gyventojai). Buitinių nuotekų surinkimo ir valymo sektoriuje UAB „Kupiškio vandenys“ 2022 metais prižiūrėjo ir eksploatavo 11 buitinių nuotekų surinkimo ir valymo sistemas, esančias Kupiškio r. sav. teritorijoje (Kupiškio m., Subačiaus m., Alizavos mstl., Salamiesčio mstl., Šimonių mstl., Aukštupėnų k., Aleksandrijos k., Adomynės k., 4 Juodpėnų k., Noriūnų k., Palėvenėlės k., Rudilių k., Šepetos k. ir Žvėrių k.). Bendras visų nuotekų valyklų metinis pajėgumas siekia 1015,0 tūkst. m³. Savivaldybėje eksploatuojama 13 vandenviečių, kuriose veikia 17 artezinių gręžinių ir 11 buitinių nuotekų surinkimo ir valymo sistemų (8 biologinio su mechaniniu valymu nuotekų valykla, 2 denitrifikacijos su biologiniu ir mechaniniu valymu ir Šepetos filtracijos laukus (3 ha)). Vandentiekio tinklai sudaro daugiau kaip 94 km. Viso savivaldybėje yra 81,83 km. buitinių nuotekų tinklų, per 2022 metus į

⁵ https://www.panrs.lt/teisine-informacija/teises-aktai/?webpartner_submit=1&JOURNAL_ID=5&CASE_ID=0&SHOWS=&DOC_DATA=D%C4%971+vie%C5%A1ojo+geriamojo+vandens+tiek%C4%97jo+ir+nuotek%C5%B3+tvarkytojo+paskyrimo®ISTER_DATE_FROM=®ISTER_DATE_TO=&DOC_FILES=

⁶ <https://birzuvandenys.lt/wp-content/uploads/2023/08/Metinis-pranesimas-BV-2022.pdf>;

eksploatuojamas nuotekų valykla buvo surinkta ir išvalyta 590,3 tūkst. m³ nuotekų. Per ataskaitinius metus nuotekų tinkluose pašalinti 158 sutrikimai ir avarijos. Esamų nuotekų valymo įrenginių hidraulinis pajėgumas neatitinka poreikių, ne visada užtikrinamas nuotekų išvalymas iki taršos leidimuose nustatytų normų. Atsižvelgiant į nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus didesnė dalis nuotekų valymo įrenginių privalės būti rekonstruoti.

Panevėžio rajono gyventojams geriamąjį vandenį tiekia VšĮ „Velžio komunalinis ūkis“ ir UAB „Aukštaitijos vandenys“. UAB „Aukštaitijos vandenys“ Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje centralizuotai šaltą vandenį tiekė 11-ai Panevėžio rajono savivaldybės gyvenviečių (2021 m. duomenimis); VšĮ „Velžio komunalinis ūkis“ – 40- čiai Panevėžio rajono savivaldybės gyvenviečių: Barklainių I, Bernatonių, Berniūnų, Burvelių, Daniūnų, Daukniūnų, Ėriškių, Genėtinių, Gegužinės, Gustonių, Ibutonių, Jasvilonių, Jotainių, Karsakiškio, Katinų, Kibiškio, Krekenavos, Liberiškio, Liūdynės, Linkaučių, Memenčių, Miežiškių, Mikėnų, Naujarodžių, Nevėžio, Perekšlių, Pragarėlės, Preidžių, Puodžiūnų, Rabikių, Raguvos, Smilgių, Sujetų, Šilagalio, Šilų, Trakiškio, Tiltagalių, Upytės, Užunevičių ir Velžio kaimuose. Pagal 2022 m. parengtą Panevėžio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimą (*Esamos būklės įvertinimą*), 2021 m. Panevėžio rajone viešojo vandens tiekėjų centralizuotai tiekiamą vandenį gauna apie 53 proc. Panevėžio rajono savivaldybės gyventojų. 2021 m. VšĮ Velžio komunalinis ūkis tiekė geriamąjį vandenį ir tvarkė nuotekas 4587 rajono gyventojams. 2021 m. su naujais klientais buvo pasirašytos 78 sutartys: 2022 m. VšĮ Velžio komunalinis ūkis tiekė geriamąjį vandenį ir tvarkė nuotekas 4893 klientams. 2022 m. su naujais klientais buvo pasirašytos 306 sutartys. Bendras geriamojo vandens vamzdynų ilgis, kuriuos aptarnauja VšĮ Velžio komunalinis ūkis yra 161,8 km. Per 2022 m. bendras išgautas vandens kiekis buvo 440,171 tūkst. m³. Panevėžio rajono savivaldybės centralizuoto vandens tiekimo sistemoje daug kur naudojami pasenę ir nepakeisti vamzdžiai. Prasta centralizuoto geriamojo vandens tiekimo tinklų būklė įtakoja geriamo vandens kokybę. Dauguma Panevėžio rajono savivaldybės vandens tiekimo tinklų paklota prieš 20-30 metų. Pagal tarybinius projektavimo standartus ir kriterijus pastatyti vandens paskirstymo tinklai yra per dideli ir dėl per mažo jų naudojimo susidaro nuosėdos, kurios patenka į geriamąjį vandenį. Dėl lėšų stygiaus įstaiga nekeičia senų vandentiekio trasų, tik likviduoja avarijas. Dėl nuolat blogėjančios vandens trasų būklės, augančio avarijų skaičiaus tinkluose, įstaiga patiria nuostolius. Nors vykdoma vandens gerinimo įrenginių plėtra, tačiau daliai klientų dar tiekiamas nenugeležintas vanduo. Probleminė padėtis yra mažesnėse gyvenamosiose vietovėse, kur iš viso nėra vandens tiekimo infrastruktūros, todėl neįmanoma užtikrinti vietos gyventojams sveikos gyvenamosios aplinkos. Neprijungę prie centralizuoto vandentiekio gyventojai naudoja vandenį iš artezinių gręžinių ir šachtinių šulinių, kuris nėra itin tinkamas vartojimui. Neprižiūrimi, nevalomi ar per seklūs šuliniai ir juose esantis vanduo neatitinka ES reikalavimų, yra kietas, pasižymi dideliu nitratų kiekiu, mikrobiologiniu užterštumu ir gali būti kenksmingas sveikatai. Savivaldybėje prie centralizuotų nuotekų tinklų, kuriuos aptarnauja VšĮ Velžio komunalinis ūkis, prisijungę apie 30,21 proc. gyventojų. Bendras nuotekų vamzdynų ilgis, kuriuos aptarnauja VšĮ Velžio komunalinis ūkis yra 98,5 km. Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje UAB „Aukštaitijos vandenys“ centralizuotai nuotekas tvarkė 11-oje Panevėžio rajono savivaldybės gyvenviečių (2021 m. duomenimis); VšĮ „Velžio komunalinis ūkis“ – 20-čiai Panevėžio rajono savivaldybės gyvenviečių. Pagal 2022 m. parengtą Panevėžio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimą (*Esamos būklės įvertinimą*), 2021 m. prie centralizuotų nuotekų tvarkymo tinklų yra prisijungę apie 44 proc. Panevėžio rajono savivaldybės gyventojų. Centralizuotos nuotekos yra surenkamos kolektoriais, išvalomos vandenvalo įrenginiuose ir tada išleidžiamos į vandens telkinius. Didelė dalis nuotekų surinkimo tinklų seni, nusidėvėję, dažnai užsikemša, nuotekų tinkluose daugėja gedimų. Daugelis esamų nuotekų valymo įrenginių yra fiziškai ir morališkai nusidėvėję, juos būtina renovuoti. Pagrindiniai nuotekų valymo sistemos trūkumai Panevėžio rajono savivaldybėje yra centralizuotumo trūkumas, infrastruktūros nusidėvėjimas. Gyventojai, neprijungti prie centralizuotos nuotekų sistemos, nuotekas išleidžia į vietinius valymo įrenginius ir išsėmimo duobes, kurių nepakankamas sandarumas dažniausiai yra grunto ir gruntinių vandenų teršimo priežastis.

Remiantis UAB „Pasvalio vandenys“ metiniu pranešimu⁷, savivaldybėje eksploatuojamas 52 gyvenviečių vandentiekos ir vandenvalos ūkis. Vandentiekio tinklai sudaro daugiau kaip 244 km, buitinių nuotekų tinklai – daugiau kaip 11 km, 68 arteziniai gręžiniai, 24 nuotekų valymo įrenginiai. Dalyje gyvenviečių trūksta vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklų – gyventojai negali gauti centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų. Nuotekų valymo įrenginių hidraulinis pajėgumas neatitinka poreikių, ne visada užtikrinamas nuotekų išvalymas iki taršos leidimuose nustatytų normų. Atsižvelgiant į nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimus didesnę dalis nuotekų valymo įrenginių privalės būti rekonstruoti.

UAB „Rokiškio vandenys“ metiniame pranešime⁸ nurodoma, kad savivaldybėje eksploatuojamos 36 vandenvietės ir 10 nuotekų valymo įrenginiai, vandentiekio tinklai sudaro daugiau kaip 186,30 km, buitinių nuotekų tinklai – daugiau kaip 122 km. Tačiau dalyje gyvenviečių trūksta vandentiekio ir nuotekų surinkimo tinklų – gyventojai negali gauti centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų.

Įvertinus gyvenviečių tankumą sanitariniu požiūriu ir urbanizuotumą bei gyventojų skaičių pasirinktos daugiausia problemų turinčios gyvenvietės, kuriose būtina didinti kokybiškų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą. Regiono rajoninėse savivaldybėse investicijos suplanuotos atsižvelgus į savivaldybių poreikį (žr. 3 lentelę).

⁷ <https://www.pasvaliovandenys.lt/uploads/Ataskaitos/parama/Metinis%20pranesimas%202021%20m..pdf> ;

⁸ https://rokvandenys.lt/sites/default/files/bylos/7.%202021%20m._Metinis%20prane%C5%A1imas%5B1%5D-s0309.pdf ;

3 lentelė. Regiono savivaldybėse planuojamos įgyvendinti veiklos.

Finansuojama veikla	Biržų rajono savivaldybė			Kupiškio rajono savivaldybė			Panevėžio rajono savivaldybė			Pasvalio rajono savivaldybė			Rokiškio rajono savivaldybė		
	Gyvenamoji vietovė	Gyventojų skaičius vietovėje	Preliminarus paslaugos vartotojų skaičius vietovėje, įgyvendinus finansuojamą veiklą	Gyvenamoji vietovė	Gyventojų skaičius vietovėje	Preliminarus paslaugos vartotojų skaičius vietovėje, įgyvendinus finansuojamą veiklą	Gyvenamoji vietovė	Gyventojų skaičius vietovėje	Preliminarus paslaugos vartotojų skaičius vietovėje, įgyvendinus finansuojamą veiklą	Gyvenamoji vietovė	Gyventojų skaičius vietovėje	Preliminarus paslaugos vartotojų skaičius vietovėje, įgyvendinus finansuojamą veiklą	Gyvenamoji vietovė	Gyventojų skaičius vietovėje	Preliminarus paslaugos vartotojų skaičius vietovėje, įgyvendinus finansuojamą veiklą
1. Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.	Kilučiai	274	68 (109 gyv.)				Jotainių k.	540	152	Joniskėlio m.	1026	155 (264 gyv.)	Juodupės mstl.	1549	39 (59 gyv.)
	Kirdonys	360	101 (162 gyv.)				Tiltagalvių k.	286	165	Pušaloto mstl.	538	9 (15 gyv.)	Obelių m.	871	17 (25 gyv.)
	Obelaukiai	281	34 (54 gyv.)				Vadoklių k.	405	156	Saločių mstl.	638	51 (87 gyv.)	Pandėlio m.	692	44 (66 gyv.)
							Mikėnų k.	229	58	Vaškų mstl.	455	50 (85 gyv.)			
									Girsūdų k.	331	2 (3 gyv.)				
2. Geriamojo vandens gavysbos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.	Nemunėlio Radviliskis	458	147 (235 gyv.)												
	Papilys	309	96 (154 gyv.)												
	Kirdonys	360	140 (224 gyv.)												
	Naciūnai	339	102 (163 gyv.)												
5. Geriamojo vandens gavysbos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų.	Biržai	10734	3971 (6354 gyv.)												
6. Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apraša.	Papilys	309	61 (98 gyv.)	Šepeta	483	185 (278 gyv.)	Raguvos mstl.	353	46	Joniskėlio m.	1026	182 (309 gyv.)	Juodupės mstl.	1549	64 (96 gyv.)
							Perekšlių k.	296	120	Pušaloto mstl.	538	170 (298 gyv.)	Obelių m.	871	43 (65 gyv.)
							Jotainių k.	540	152	Saločių mstl.	638	136 (231 gyv.)	Pandėlio m.	692	35 (52 gyv.)
							Tiltagalvių k.	286	165	Ustukių k.	432	54 (92 gyv.)			
							Vadoklių k.	405	194	Vaškų mstl.	455	160 (272 gyv.)			
						Mikėnų k.	229	126	Papyvesių k.	218	27 (46 gyv.)				
7. Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apraša.	Papilys	309	61 (98 gyv.)				Perekšlių k.	296	120	Girsūdų k.	331	117 (199 gyv.)			
							Jotainių k.	540	152						
							Tiltagalvių k.	286	165						
							Vadoklių k.	405	194						
							Mikėnų k.	229	126						
10. Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apraša.	Naciūnai (Likėnai)	339 (Naciūnai)	61 (98 gyv.)	Adomynė	225	60 (90 gyv.)	Raguvos mstl.	353	149	Joniskėlio m.	1026	509 (865 gyv.) (esami 327 (556 gyv.) ir planuojami 182 (309 gyv.)			
	Germaniškis (2 vnt. NVI)	251	40 (64 gyv.)	Rudiliai	324	78 (117 gyv.)				Ustukių k.	342	140 (238 gyv.) (esami 86 (146 gyv.) ir planuojami 54 (92 gyv.)			
	Kratiškiai	232	14 (22 gyv.)												
	Nemunėlio Radviliskis	458	88 (141 gyv.)												
	Obelaukiai	281	87 (139 gyv.)												

Planuojamuose Priemonės projektuose numatytos veiklos atitinka regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairėse nurodytą išankstinę sąlygą – projektų veiklos atitinka savivaldybių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano įgyvendinimo priemones (gyvenamosios vietovės atitiktis):

✓ informacija apie UAB „Biržų vandenys“ planuojamas vykdyti veiklas nurodyta Biržų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano keitime, patvirtintame Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. T-211⁹ (planas patvirtintas 2011 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. T-145);

✓ informacija apie UAB „Kupiškio vandenys“ planuojamas vykdyti veiklas nurodyta Kupiškio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano pakeitime, patvirtintame Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. TS-314¹⁰ (planas patvirtintą Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. TS-157);

✓ visos Panevėžio rajono savivaldybės gyvenamosios vietovės, kuriose planuojamos projekto veiklos, yra įtrauktos į Panevėžio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų

⁹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/c9dc237006fe11ec9f09e7df20500045> ;

¹⁰ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6c8ec460820011ed8df094f359a60216> ;

tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą, patvirtintą Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. T-216¹¹;

✓ informacija apie UAB „Pasvalio vandenys“ planuojamas vykdyti veiklas nurodyta Pasvalio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavime, patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. T1-117¹² (planas patvirtintas 2020 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. T1-160);

✓ informacija apie UAB „Rokiškio vandenys“ planuojamas vykdyti veiklas nurodyta Rokiškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitime, patvirtintame Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. TS-321¹³ (planas patvirtintas 2011 m. gegužės 20 d. sprendimu Nr. TS-8.124).

Investavimo būdo pasirinkimas planuojamuose įgyvendinti projektuose:

Finansuojama veikla	Viešosios infrastruktūros ir (ar) paslaugų pagerinimo, investavimo būdai
1. Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.	Kilučiuose nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.
	Kirdonyse dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.
	Obelaukiuose dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.
	Jotainių k. yra 540 gyventojų, prie geriamojo vandens tiekimo tinklų prijungti 107 vartotojai. Kiti gyventojai centralizuotai teikiamo geriamojo vandens neturi, nes nėra nutiestų tinklų.
	Tiltagalių k. centralizuotos vandens tiekimo sistemos nėra. Gyvenvietėje yra vietinio naudojimo bešeimininkiai, neinventorizuoti, prastos būklės vandens tiekimo tinklai. Informacijos apie vandens tiekimo tinklų vietą nėra. Specialiajame plane nagrinėjama alternatyva: - Vandentiekio tinklų statyba. Urbanizuotoje kaimo dalyje yra apie 286 gyventojai ir 100 prijungtų vartotojų. Pagal vandens vartojimo normas RSN 26-90, numatomas vandens poreikis 58 m ³ /p. Prie vandens tiekimo tinklų plėtros papildomai galėtų prisijungti apie 65 vartotojai, minimalios išlaidos vienam gyventojui, sudarytų 2,8 tūkst. Eur.
	Vadoklių mstl. gyvena 405 gyventojai ir prie geriamojo vandens tiekimo tinklų yra prijungta 60 vartotojų. Kiti gyventojai centralizuotai teikiamo geriamojo vandens neturi, nes nėra nutiestų tinklų.
	Mikėnų k. gyvena 229 gyventojai ir prie geriamojo vandens tiekimo tinklų yra prijungta 68 vartotojų. Kiti gyventojai centralizuotai teikiamo geriamojo vandens neturi, nes nėra nutiestų tinklų.
	Joniškėlio m. dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.
	Pušaloto mstl. dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.
	Saločių mstl. dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.
	Vaškų mstl. dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.
Girsūdų k. šalia kelių vartotojų nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.	

¹¹ <https://www.panrs.lt/wp-content/uploads/2023/08/PDF.zip> ;

¹² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b48b07b0dc1f11ec8d9390588bf2de65> ;

¹³ https://old.rokiskis.lt/lt/teisine-pagalba/teises-aktai_4684/teises-aktai/6245/p20.html ;

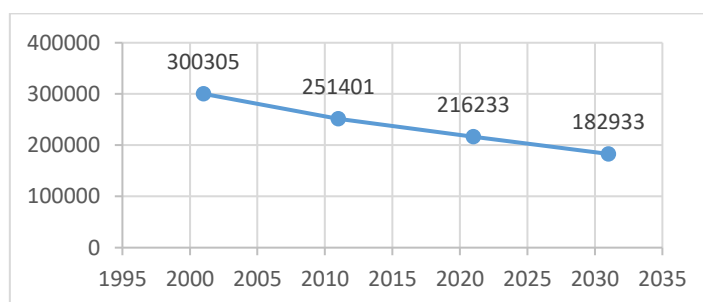
	<p>Juodupės mstl. dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.</p> <p>Obelių m. dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.</p> <p>Pandėlio m. dalyje gatvių nėra vandentiekio tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota vandens tiekimo paslauga – pakloti naujus vandentiekio tinklus.</p>
2. Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.	<p>Nemunėlio Radviliškyje vanduo tiekiamas iš vandenvietės neatitinka HN24:2023 reikalavimų vandens kokybei. Šalia nėra kitos vandenvietės ar vandentiekio tinklų, kuriais būtų galima vartotojus aprūpinti reikiamos kokybės geriamuoju vandeniu. Vienintelė alternatyva esamoje vandenvietėje įrengti vandens gerinimo įrenginius (VGI).</p> <p>Papilyje vanduo tiekiamas iš vandenvietės neatitinka HN24:2023 reikalavimų vandens kokybei. Šalia nėra kitos vandenvietės ar vandentiekio tinklų, kuriais būtų galima vartotojus aprūpinti reikiamos kokybės geriamuoju vandeniu. Vienintelė alternatyva esamoje vandenvietėje įrengti vandens gerinimo įrenginius (VGI).</p> <p>Kirdonyse vanduo tiekiamas iš vandenvietės neatitinka HN24:2023 reikalavimų vandens kokybei. Šalia nėra kitos vandenvietės ar vandentiekio tinklų, kuriais būtų galima vartotojus aprūpinti reikiamos kokybės geriamuoju vandeniu. Vienintelė alternatyva esamoje vandenvietėje įrengti vandens gerinimo įrenginius (VGI).</p> <p>Naciūnuose vanduo tiekiamas iš vandenvietės (Pabiržėje) neatitinka HN24:2023 reikalavimų vandens kokybei. Šalia nėra kitos vandenvietės ar vandentiekio tinklų, kuriais būtų galima vartotojus aprūpinti reikiamos kokybės geriamuoju vandeniu. Vienintelė alternatyva esamoje vandenvietėje įrengti vandens gerinimo įrenginius (VGI).</p>
5. Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų.	<p>Biržuose vanduo tiekiamas vartotojams neatitinka HN24:2023 reikalavimų vandens kokybei. Esamų įrenginių pajėgumas pakankamas, tačiau reikia atlikti technologinės įrangos remonto bei papildymo darbus, siekiant užtikrinti vandens kokybę. Kitos vandenvietės kitų vandens gerinimo įrenginių (VGI), kuriais būtų galima vartotojus aprūpinti reikiamos kokybės geriamuoju vandeniu nėra.</p>
6. Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	<p>Papilyje nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Obelaukiuose dalyje gatvių nėra nuotekų tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuotomis nuotekų tvarkymo paslaugomis – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Šepetos mstl. - Nagrinėtos galimybės rekonstruoti Šepetos NVĮ ir Šepetos nuotekų transportavimas iki didesnės gyvenamosios vietovės (nerekonstruojant ir rekonstruojant esamus buitinių nuotekų tinklus) – Kupiškio m. Išnagrinėjus alternatyvas nustatyta, kad optimali alternatyva – Šepetos nuotekų tvarkymo infrastruktūros prijungimas prie Kupiškio m.</p> <p>Raguvos mstl. centralizuotai nuotekos šalinamos prijungtiems 149 vartotojams. Dalyje gyvenvietės nuotekų tinklo nėra.</p> <p>Perekšlių k. centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos nėra.</p> <p>Jotainių k. centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos nėra.</p> <p>Tiltagalių k. centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos nėra.</p> <p>Vadoklių mstl. centralizuotos nuotekų tvarkymo sistema neišvystyta, Vadoklių mstl. nuotekos siekia tik 25 namų ūkius. Reikalingi nauji nuotekų šalinimo tinklai, kad būtų galima prijungti naujus vartotojus.</p> <p>Mikėnų k. centralizuotos nuotekų sistemos nėra.</p> <p>Joniškėlio m. dalyje gatvių nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Pušaloto mstl. didžiojoje dalyje nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p>

	<p>Saločių mstl. rytinėje dalyje gatvių, o vakarinėje dalyje visiškai nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Ustukių k. dalyje gatvių nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Vaškų mstl. dalyje gatvių nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Papyvesių k. didžiojoje dalyje nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Girsūdų k. nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Juodupės mstl. dalyje gatvių nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Obelių m. dalyje gatvių nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p> <p>Pandėlio m. dalyje gatvių nėra nuotekų surinkimo tinklų. Vienintelė galima alternatyva vartotojus aprūpinti centralizuota nuotekų tvarkymo paslauga – pakloti naujus nuotekų tinklus.</p>
7.Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	<p>Papilyje nėra nuotekų valymo įrenginių (NVI). Pastačius nuotekų tinklus, nuotekos turi būti valomos prieš išleidžiant į aplinką. Arti esančios gyvenvietės, iki kurios būtų galima transportuoti nuotekas ir valyti esamuose NVI nėra. Vienintelė galima alternatyva – statyti naujus NVI.</p> <p>Perekšlių k. centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos ir nuotekų valymo įrenginių nėra.</p> <p>Jotainių k. centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos ir nuotekų valymo įrenginių nėra.</p> <p>Tiltagalių k. nuotekų valymo įrenginių nėra.</p> <p>Vadoklių mstl. centralizuota nuotekų sistema neišvystyta, tikslinga statyti 1 NVI, aptarnausiančią Vadoklių mstl. ir Mikėnų k.</p> <p>Mikėnų k. centralizuota nuotekų sistema neišvystyta, tikslinga statyti 1 NVI, aptarnausiančią Vadoklių mstl. ir Mikėnų k.</p> <p>Girsūdų k. nėra nuotekų valymo įrenginių (NVI). Pastačius nuotekų tinklus, nuotekos turi būti valomos prieš išleidžiant į aplinką. Arti esančios gyvenvietės, iki kurios būtų galima transportuoti nuotekas ir valyti esamuose NVI nėra. Vienintelė galima alternatyva – statyti naujus NVI.</p>
10.Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.	<p>Naciūnams nagrinėtos galimybės plėsti esamus įrenginius (aptarnauja Likėnus, Pabiržę ir Naciūnus) papildant reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVI rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVI rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVI statyba* šalia esamų.</p> <p>Germaniškiui nagrinėtos galimybės plėsti esamus įrenginius (2 vnt.), įskaitant papildymą reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVI rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVI rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVI (2 vnt.) statyba* šalia esamų.</p> <p>Kratiškiams nagrinėtos galimybės rekonstruoti esamus papildant reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVI rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVI rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVI statyba* šalia esamų.</p> <p>Nemunėlio Radviliškiui nagrinėtos galimybės rekonstruoti esamus papildant reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVI rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVI rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVI statyba* šalia esamų.</p> <p>Obelaukiams nagrinėtos galimybės rekonstruoti esamus papildant reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVI rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVI rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVI statyba* šalia esamų.</p>

	Adomynės k. nagrinėtos galimybės plėsti esamus įrenginius papildant reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVĮ rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVĮ rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVĮ statyba* šalia esamų.
	Rudilių k. nagrinėtos galimybės plėsti esamus įrenginius papildant reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVĮ rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVĮ rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVĮ statyba* šalia esamų.
	Raguvos mstl. Nuotekų valymo įrenginiai prastos būklės, susidėvėję. Įgyvendinus NVĮ rekonstrukciją, nuotekų tvarkymas pagerėtų visiems esamiems ir planuojamiems vartotojams.
	Joniškėlio m. nagrinėtos galimybės plėsti esamus įrenginius papildant reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVĮ rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVĮ rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVĮ statyba* šalia esamų.
	Ustukių k. nagrinėtos galimybės plėsti esamus įrenginius papildant reikalingomis papildomomis grandimis ir visai naujų įrenginių įrengimas. NVĮ rekonstruoti įrengiant naujas grandis techniškai neįmanoma, esami NVĮ rekonstravimo metu negalėtų būti eksploatuojami, todėl pasirinkta naujų NVĮ statyba* šalia esamų.

*- NVĮ esami, laikoma, kad tai rekonstravimas, nors vadovaujantis LR statybos įstatymo 2 str. 26, numatoma nauja statyba. Statybos rūšis bus patikslinta projektavimo metu.

Remiantis Panevėžio regiono gyventojų skaičiaus kitimo tendencijomis, 2031 m. prognozuojamas bendras Panevėžio regiono gyventojų skaičiaus mažėjimas 15,4 proc.:

1 pav. Panevėžio regiono gyventojų skaičius.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas yra kasdienis tikslinės grupės poreikis, kurio užtikrinimas turi didelę įtaką aplinkos užterštumui ir žmonių sveikatai, todėl viešojo vandens nuotekų tvarkymo paslaugų teikėjo funkcijoms, paslaugos apimčiai ar sudėčiai šis gyventojų skaičiaus pokytis įtakos neturi – paslaugų teikėjas privalo užtikrinti, kad teikiamos paslaugos atitiktų nustatytus teisės aktų reikalavimus ir būtų užtikrintas šių paslaugų prieinamumas, todėl šių paslaugų aktualumas bei svarba išliks ir ateityje, nepriklausomai nuo gyventojų skaičiaus mažėjimo.

Ankstesnės investicijos. Esamos problemos giluminę priežastį galima iš dalies įtakoti nepakankamos 2014–2020 m. ES fondų investicijų intervencijos, t. y., regionui numatytos lėšos buvo nepakankamos esamos problemos pašalinimui. Panevėžio regiono savivaldybėse buvo investuojama pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ įgyvendinimo priemonę Nr. 05.3.2-APVA-R-014 „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, žmonių valdymo tobulinimas“. Investicijos buvo skirtos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumui ir sistemos efektyvumui padidinti. Regione investuota 24 349 292,29 Eur, iš kurių 13 890 264,47 Eur – Panevėžio regionui skirtos ES fondų lėšos. Minėto programavimo periodo investicijos pasiekė visas regiono savivaldybes, tačiau, įvertinus gyventojų, aprūpintų geriamojo vandens tiekimo bei centralizuotai teikiamomis

nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalį palyginti su visais gyventojais, matyti, kad lėšų būta per mažai.

Siekiant padidinti centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo paslaugų prieinamumą, kokybę bei efektyvumą UAB „Biržų vandenys“ yra įgyvendinusi/įgyvendina šiuos projektus:

Projektas „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Biržuose“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-005: finansavimo suma: 4.247.286,65 Eur iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02 projekto. Projekto sutartis pasirašyta 2009 m. gruodžio 11 d. Projektas įgyvendintas sėkmingai: centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas ir kokybės užtikrinimas Biržų miesto aglomeracijos gyventojams.

Projektas „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Biržų mieste“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-058: finansavimo suma: 423.191,02 Eur iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02, projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo data: 2010 m. gruodžio 2 d. Projektas įgyvendintas sėkmingai: centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas ir kokybės užtikrinimas Biržų miesto aglomeracijos gyventojams.

Projektas „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Biržų mieste (centrinė ir pietrytinė dalys)“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-05-011: finansavimo suma: 204.497,07 Eur Iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-05. Projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo data: 2013 m. gruodžio 23 d. Projektas įgyvendintas sėkmingai: projekto tikslas – užtikrinti kokybišką geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, padidinant centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir kokybės užtikrinimą Biržų miesto aglomeracijos gyventojams.

Projektas „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstrukcija Biržų rajone“ Nr. 05.3.2-APVA-R-014-51-0006: finansavimo suma: 1.438.947,15 Eur iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ Nr. 05.3.2-APVA-R-014. Projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo data: 2019 m. birželio 30 d. Projektas įgyvendintas sėkmingai: projekto tikslas – suteikti galimybes Biržų bei Vabalninko miesto gyventojams prisijungti prie centralizuotos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos bei gauti kokybiškas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas Biržų rajono savivaldybėje.

Projektas „Vandens tiekimo ir nuotekų tinklų plėtra Biržų miesto aglomeracijoje“ Nr. 05.3.2-VIPA-T-024-01-0012: finansavimo suma: 278.029,08 Eur grąžinamoji subsidija iš Sanglaudos fondo, 569.005,41 Eur iš Vandentvarkos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“ Nr. 05.3.2-VIPA-T-024. Projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo data: 2020 m. vasario 11 d. Projektas įgyvendinamas sėkmingai: projekto tikslas – padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą Biržų miesto aglomeracijoje.

Projektas „Vandens tiekimo ir nuotekų tinklų plėtra Biržų miesto aglomeracijoje (II etapas)“ Nr. 05.3.2-VIPA-T-024-03-0008: finansavimo suma: 300 013,33 Eur grąžinamosios subsidijos iš Sanglaudos fondo, 319 826,03 Eur iš Vandentvarkos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“ Nr. 05.3.2-VIPA-T-024. Projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo data: 2021 m. lapkričio 12 d. Projektas įgyvendinamas sėkmingai: projekto tikslas – padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą Biržų miesto aglomeracijoje.

Siekiant padidinti centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo paslaugų prieinamumą, kokybę bei efektyvumą UAB „Kupiškio vandenys“ yra įgyvendinęs/įgyvendina šiuos projektus:

Projektas: „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kupiškyje ir Kupiškio rajone (Noriūnuose, Subačiuje)“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-05-012: Finansavimo suma: 3.177.863,29 Eur; Projektas finansuojamas pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programos Projekto 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.3.2 konkretų uždavinį „Didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą“, vadovaujantis Laikinosios tvarkos aprašu. Projektas įgyvendintas sėkmingai: nutiesta apie 4,04 km naujų vandentiekio tinklų, apie 4,99 km naujų nuotekų tinklų. Paklojus tinklus sudaryta galimybė prisijungti prie vandentiekio tinklų 162 būstams, prie nuotekų tinklų 156 būstams.

Projektas „Kupiškio miesto vandens gerinimo įrenginių nauja statyba“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-05-038: finansavimo suma: 423.191,02 Eur; suprojektuoti ir pastatyti 2400 m³/ parą galingumo įrenginiai. Bendra projekto vertė - 679.882,99 Eur.

Projektas „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Kupiškio rajone“ Nr. 05.3.2-APVA-R-014-51-0001: finansavimo suma: 1.090,762,48 Eur iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ Nr. 05.3.2-APVA-R-014. Projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo data: 2016 m. spalio 31 d. Projektas šiuo metu baigiamas įgyvendinti.

Projektas „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra Kupiškio mieste, II etapas“ Nr. 05.3.2-VIPA-T-024-03-0010: finansavimo suma: 134 939,83 Eur gražinamaoji subsidija iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra“ Nr. 05.3.2-VIPA-T-024. Projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo data: 2021 m. kovo 31 d. Projektas šiuo metu baigiamas įgyvendinti.

Vandentvarkos sektoriaus projektai, finansuojami ES lėšomis, kuriuos 2007-2020 metų laikotarpiu įgyvendino VšĮ Velžio komunalinis ūkis (informacija viešai prieinama <https://gis.apva.lt>), padidino geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos prieinamumą ir efektyvumą Panevėžio rajono savivaldybės gyventojams, bet padarytų investicijų neužteko ir problema galutinai nebuvo išspręsta – vis dar yra gyvenviečių rajone, kurios neturi centralizuotai teikiamo kokybiško vandens bei nuotekų tinklų ir nuotekų valymo įrenginių. Baigiamas įgyvendinti projektas „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų statyba Pajstrio k., Ėriškių k. ir Gegužinės k. Panevėžio rajone (2022 m. atnaujintas naujomis veiklomis – vandens gerinimo įrenginių statyba Raguvos mstl. ir Jotainių k.)“ pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonę „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“, kurio metu buvo pastatyti vandens gerinimo įrenginiai Raguvos mstl. ir Jotainių k. ir taip pat nutiesti nuotekų tinklai Raguvoje, įgyvendinant techninio projekto II etapą. Tačiau investicijų neužteko, kad visi Raguvos gyventojai galėtų tvarkyti nuotekas centralizuotai. Tęsiant nuotekų tinklų plėtrą Raguvoje, planuojamo projekto metu bus įgyvendinami techninio projekto I etapo sprendiniai: tiesiami nauji nuotekų tinklai ir statomi nuotekų valymo įrenginiai toje Raguvos dalyje, kurioje nuotekų tinklo nėra ir tiesiami nauji vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklai bei statomi nauji nuotekų valymo įrenginiai Jotainiuose.

Siekiant padidinti centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo paslaugų prieinamumą, kokybę bei efektyvumą UAB „Pasvalio vandenys“ yra įgyvendinusi/įgyvendina šiuos projektus:

„Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Pasvalyje“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-010, veiksmų programa - Sanglaudos skatinimo veiksmų programa, veiksmų programos prioriteto priemonė – „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02, finansavimo suma: 460.639,56 Eur. Projektas įgyvendintas sėkmingai: Pasvalio mieste nutiesta apie 1,55 km vandentiekio ir 4,02 km nuotekų tinklų. Paklojus tinklus sudaryta galimybė prisijungti prie vandentiekio tinklų 153 būstams, prie nuotekų tinklų 280 būstams.

„Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Pumpėnų miestelyje, Pasvalio rajone“ Nr. VP3-3.1-AM-01-V-05-013, projektas įgyvendinamas pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programos Projekto 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.3.2 konkretų uždavinį „Didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą“, vadovaujantis Laikinosios tvarkos aprašu. Projekto vertė - 2.605.372,74 Eur. Projektas įgyvendintas sėkmingai: Pumpėnuose nutiesta apie 10 km vandentiekio ir apie 11,2 km nuotekų tinklų bei sudaryta galimybė prie vandentiekio tinklų prisijungti 327 būstams, prie nuotekų tinklų 330 būstams.

„Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Pasvalio rajone“ Nr. 05.3.2-APVA-R-014-51-0002: finansavimo suma: 4.631.206,32 Eur iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonė „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ Nr. 05.3.2-APVA-R-014. Projektas įgyvendinamas sėkmingai: projekto tikslas – Suteikti galimybes Pasvalio rajono gyventojams prisijungti prie centralizuotos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos bei gauti kokybiškas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas Pasvalio rajono savivaldybėje. Pagal projektą nutiesti nuotekų ir vandentiekio tinklai Krinčino mstl., Daujėnų mstl., Joniškėlio* mstl., Pasvalio mieste, rekonstruoti vandentiekio ir nuotekų tinklai Pavalio m., Diliauskų k., rekonstruoti vandens gerinimo įrenginiai Pasvalio m., rekonstruoti valymo įrenginiai Vaškų mstl.

Siekiant padidinti centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo paslaugų prieinamumą, kokybę bei efektyvumą UAB „Rokiškio vandenys“ yra įgyvendinusi/įgyvendina šiuos projektus:

„Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Rokiškyje“ – įgyvendinus projektą suteikta galimybė prisijungti prie centralizuotų V tinklų 152 būstams; prie NT tinklų - 231 būstui. Projekto vertė apie 1,273 mln. Eur. Projektas įgyvendintas iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonės „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ lėšų.

„Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Rokiškio rajone“ - įgyvendinus projektą, sprendžiamos kokybiškų vandentvarkos paslaugų teikimo Rokiškio mieste (Bajorų kvartale, Kalnų-Rasų-Pandėlio g., Čiurlionio-Daržų-Gruodžio g., Kauno-Aušros g., Strazdelio-Draugystės-Stoties-Geležinkelių g.) ir Kavoliškio gyvenvietėje problemos. Tokiu būdu yra pagerintos gyventojų gyvenimo sąlygos, padidintas miesto vandentvarkos ūkio efektyvumas, pagerėjusi ekologinė situacija, suteikta galimybė prisijungti prie centralizuotų V tinklų papildomai 105 būstams, prie NT tinklų - papildomai 304 būstams. Projekto vertė apie 1,642 mln. Eur. Projektas įgyvendintas iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonės „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra“ lėšų.

„Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Rokiškio rajone“ – šiuo metu dar įgyvendinamas projektas, kuriuo didinamas centralizuotų paslaugų prieinamumas ir kokybė Rokiškio rajone - įvykdyta Juoduopės, Južintų, Kamajų, Kriaunų, Panemunėlio glž.st., Žiobiškio, Antanašės gyvenviečių vandens gerinimo įrenginių statyba ir rekonstrukcija bei Kavoliškio, Bajorų, Juodupės**, Raišių, Laibgalių, Rokiškio vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros plėtra/rekonstrukcija. Projekto vertė 3,514 mln. Eur. Projektas įgyvendintas iš Sanglaudos fondo, veiksmų programos prioriteto priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ Nr. 05.3.2-APVA-R-014 lėšų.

Įgyvendintos priemonės ir projektai ženkliai prisidėjo prie vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo paslaugų prieinamumo, kokybės ir efektyvumo, tačiau dėl priemonių, pagal kurias buvo įgyvendinami projektai, reikalavimų ir finansavimo sąlygų projektams, ribotų fondų ir atitinkamų kvietimų finansinių išteklių, sprendžiamų problemų prioritetiškumo, buvo nepakankami. Siekiant gyvenamosios aplinkos tausojimo, tvarumo bei viešųjų paslaugų prieinamumo gyventojams didinimo, būtina imtis papildomų priemonių modernizuojant ir išplečiant rajonų inžinerinę infrastruktūrą.

*- Planuojama vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Joniškėlio mstl. bus vykdoma kitose gatvėse ir prie nutiestų tinklų bus prijungiami kiti būstai, bus pasirašytos naujos sutartys, t. y. bus užtikrintas pilnas išlaidų atskyrimas, leidžiantis įsitikinti, kad dvigubo finansavimo rizikos nėra.

**- Įvykdyta vandentiekio tinklų plėtra Juodupėje. Planuojama vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Juodupėje bus vykdoma kitose gatvėse ir prie nutiestų tinklų bus prijungiami kiti būstai, bus pasirašytos naujos sutartys, t. y. bus užtikrintas pilnas išlaidų atskyrimas, leidžiantis įsitikinti, kad dvigubo finansavimo rizikos nėra.

Apibendrinimas. *Siekiant sudaryti tinkamas galimybes visiems gyventojams gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį (nuo vandens šaltinio iki vartojimo vietos) ir nuotekų tvarkymo paslaugas, regiono rajoninėse savivaldybėse numatoma didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą.*

Igyvendinus savivaldybių planuojamus projektus, regione bus nutiesta 48,2 km naujų arba atnaujintų vandentiekio tinklų, rekonstravus ir / ar naujai pastačius geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginius laukiamas vandens ruošimo pajėgumų pokytis – 2 700 m³/parą. Didinant nuotekų tvarkymo paslaugos prieinamumą, regione bus nutiesta 91,4 km naujų arba atnaujintų nuotekų surinkimo vamzdynų, siekiama naujų arba atnaujintų nuotekų valymo pajėgumų stebėsenos rodiklio reikšmė – 3398 GE. Skaičiuojama, kad įgyvendinus projektų veiklas, preliminariai 8 311 gyventojų prisijungs prie patobulintų viešojo vandens tiekimo sistemų ir ne mažiau kaip 3 725 gyventojų prisijungs bent prie antrinio viešojo nuotekų valymo įrenginių.

Esamos problemos sprendimo rezultatai leis prisidėti prie 2022–2030 metų Regionų plėtros programoje nurodytos 2 problemos „Atskiriems regionams būdinga didesnė skurdo rizika ir socialinė atskirtis“ susijusių priežasčių pašalinimo bei priskirtų poveikio rodiklių „Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais“ ir „Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais“ planuojamų reikšmių pasiekimo.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Priemonės veiklų įgyvendinimo teritorija apima Biržų, Kupiškio, Panevėžio, Pasvalio bei Rokiškio rajonų savivaldybių teritorijas.

IV SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Priemonės pagrindimo aprašo II skyriuje nurodytos problemos giluminės priežasties šalinimui, siekiant sudaryti sąlygas gyventojams naudotis geriamojo vandens tiekimo ir / ar nuotekų tvarkymo paslaugomis, numatoma įgyvendinti Priemonės veiklą „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas Panevėžio regione“. Problemos priežastiai pašalinti nagrinėtos labiausiai problematinės sritys, kurioms reikalingos investicijos siekiant patenkinti gyventojų poreikius, užtikrinti tinkamą savivaldybės funkcijoms pavestų viešųjų paslaugų vykdymą. Priemonės veiklos investicinės kryptys atitinka šias regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairėse nurodytas finansuojamas veiklas:

➤ **Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra** (įskaitant geriamojo vandens tiekimo tinklų tiesimą gyventojui nuosavybės teise ar bendrosios nuosavybės teise priklausančiame ar kitaip valdomame ir (arba) naudojamame žemės sklype iki gyventojui priklausančio pastato arba teritorijos vidaus tinklo) gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.

➤ **Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų.**

➤ **Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų.**

➤ **Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra** (įskaitant nuotekų išleidimo tinklų tiesimą per gyventojui nuosavybės teise ar bendrosios nuosavybės teise priklausančią ar kitaip valdomą ir (arba) naudojamą žemės sklypą iki gyventojui priklausančio pastato arba teritorijos vidaus tinklo), gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.

➤ **Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.**

➤ **Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose susidaro nuo 200 iki 2000 gyventojų ekvivalentų atitinkanti taršos nuotekomis apkrova.**

Galimi pareiškėjai – viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, turintys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos, ir kuriems savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje pavesta vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą.

Galimi partneriai – savivaldybių administracijos (sudarius jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis).

Galimų pareiškėjų ir partnerių pasirinkimą nulemia Vietos savivaldos įstatyme nustatytos savivaldybių savarankiškosios funkcijos (*šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas (6 str. 30 p.)*), regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių III skyriaus 2 dalies 2.4-2.5 punktų reikalavimai, taip pat įvertinus faktinius projektų metu numatomo tvarkyti/pritaikyti nekilnojamo turto savininkus, naudotojus.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Atsižvelgus į Vietos savivaldos įstatyme, ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas ir veiklas, kurios yra priskiriamos savivaldybių institucijoms, savivaldybių įstaigoms ar jų kontroliuojamiems juridiniams asmenims ir kuriomis tiesiogiai prisidedama prie pažangos priemonės įgyvendinimo ir joje numatytų rezultatų pasiekimo, Priemonės pagrindimo aprašo IV skyriuje nurodytai finansuoti Priemonės veiklai, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos 135.2 papunkčiu, numatomas projektų planavimo atrankos būdas.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	Pagal Priemonę rengiamuose ir įgyvendinamuose projektuose negalės būti numatyti apribojimai, nurodyti regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairėse ¹⁴ (toliau – Gairės) 3 skyriaus 3 dalyje.

¹⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. liepos 21 d. įsakyму Nr. D1-243.

2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Netaikoma.
3.	Lygių galimybių visiems	Pagal Priemonę rengiamuose ir įgyvendinamuose projektuose turi būti laikomasi Gairių 3 skyriaus 3 dalyje nurodytų reikalavimų.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Regiono plėtros plano pažangos priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas“ įgyvendinimu bus prisidedama prie 2022–2030 metų Regionų plėtros programos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ poveikio rodiklių „Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais“ bei „Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais“ pasiekimo.

Regioninėje pažangos priemonėje Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ nustatyta išankstinė sąlyga „*Projekto veiklų atitiktis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planui*“. Išankstinė sąlyga laikoma įvykdyta, kai projekto įgyvendinimo plane nurodytos projekto veiklos atitinka savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis), kurios atitinka Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių plano nuostatas. Ar išankstinė sąlyga įvykdyta, nustato VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra, vertindama projekto įgyvendinimo planą.

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinos rodiklio reikšmės		Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas Panevėžio regione	RCO30 P.B.2.0030	Viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų naujų arba atnaujintų vamzdynų ilgis, kilometrai	40 220 124,66	18 303 260,78	0 (2025)	48,2 (2029)	<p><i>Rodiklis atitinka 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau – IP) 2.5 uždaviniui priskirtą produkto rodiklį.</i></p> <p><i>Atsižvelgus į savivaldybių planuojamų įgyvendinti projektų terminus tarpinė reikšmė nenustatoma.</i></p> <p><i>Siektina rodiklio reikšmė apskaičiuota įvertinus išankstinius duomenis (sumuojant), koks įgyvendinus projektų veiklas būtų nutiestas naujų geriamojo vandens tiekimo tinklų, naujų komunikacijų ir rekonstruotų geriamojo vandens tiekimo tinklų ilgis.</i></p>
	RCO31 P.B.2.0031	Viešojo nuotekų surinkimo tinklo naujų arba atnaujintų vamzdynų ilgis, kilometrai			0 (2025)	91,4 (2029)	

				valstybės biudžeto lėšų suma			
1	2	3	4	5	6	7	8
RCR41 R.B.2.2041	Gyventojai, prisijungę prie patobulintų viešojo vandens tiekimų, asmenys	0 (2021)	40 220 124,66	18 303 260,78	0 (2025)	8 311 (2029)	<i>Rodiklis atitinka IP 2.5 uždaviniui priskirtą rezultato rodiklį. Atsižvelgus į savivaldybių planuojamų įgyvendinti projektų terminus tarpinė reikšmė nenustatoma. Siektina rodiklio reikšmė apskaičiuota įvertinus išankstinius duomenis (sumuojant), kiek gyventojų įgyvendinus projektų veiklas prisijungtų prie pagerintų geriamojo vandens tiekimo sistemų.</i>
RCR42 R.B.2.2042	Gyventojai, prisijungę bent prie antrinio viešojo nuotekų valymo įrenginių, asmenys	0 (2021)			0 (2025)	3 725 (2029)	<i>Rodiklis atitinka IP 2.5 uždaviniui priskirtą rezultato rodiklį. Atsižvelgus į savivaldybių planuojamų įgyvendinti projektų terminus tarpinė reikšmė nenustatoma. Siektina rodiklio reikšmė apskaičiuota įvertinus išankstinius duomenis (sumuojant), kiek gyventojų įgyvendinus projektų veiklas prisijungtų bent prie antrinių viešojo nuotekų valymo įrenginių.</i>

Panevėžio regiono plėtros
tarybos administracijos direktorė

(parašas)

Kristina Udrienė

(vardas ir pavardė)